Bentiaraq Ottosen UKA 2026/411 aama 412

Atassut 18. November 2026

Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartunut nunatta iluani silaannakkut angalanerup akikinnerulersinneqarnissaa pillugu aaqqissuussinissamik Naalakkersuisut suliaqarlutik kingusinnerpaamik UPA2027-mi Inatsisartunut saqqummiussinissaannik peqquneqassasut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Aaqqissuussinissamut siunnersuummi ilaatigut najugaqarneq tunngavigalugu immikkut akigititat imaluunniit angalanermut tapiissutit, isorliunerusuni imaluunniit silaannakkut angallannikkut periarfissakinnerusuni najugaqartunut immikkut aaqqiissutit, ukiumut angalanerit tapiiffigineqarsinnaasut amerlassusissaat, aningaasalersuinissamut periarfissat kiisalu aaqqissuussinerup aningaasaqarnikkut, allaffissornikkut inuiaqatigiinnullu kingunerisassai nalilersorneqassapput.

(Inatsisartunut ilaasortaq Mette Arqe-Hammeken, Naleraq)

Tasiilaq, Kulusuk, Nerlerit Inaat aamma Ittoqqortoormiit ukioq kaajallallugu aalajangersimasumik silaannakkut kiffartuunneqarnissaat, inoqarfiillu akornanni pisariaqartinneqartunik angallannikkut attaveqarnissaq kiisalu Islandimut silaannakkut attaveqarnerup ingerlaannarnissaa pitsanngorsarneqarnissaalu kiffartuussinissamut isumaqatigiissutit nutarterneqarnissaanni qulakkeeqqullugit, taamatullu isumaqatigiissutit atuuttut iluanni periarfissat atorneqarsinnaasut piaartumik atorlugit ilaasunik, allakkanik nassiussanillu angallassinerup pitsanngorsarneqarnissaa Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Mette Arqe-Hammeken, Naleraq)

Kalaallit Nunaat silaannakkut imaatigullu angallannermi periarfissat unammillernarsinnaapput, taamaattumik attaveqaatit pisariaqavissut ineriartortittuarnissaat Atassummiit suleqataaffiginissaat pingaartilluinnarpagut.

Atassummiit isumaqarpugut angallannikkut attaveqaasersorneq pisariaqarluinnartuusoq, tamanna aamma nunatta ineriartortinneqarneranut, inuiaqatigiillu ataqatigiinnerannut tunngaviulluinnartut. Angallanneq taamaallaat inunnik A-mit B-mut angallassinerunngilaq. Periarfissalli politikkikkut pitsanngorsarneqartussat kiffartuusinermut isumaqatigiissutikkut aaqqissuuneqarsinnaasut isumaqarpugut, angallanneq tassaavoq inuiaqatigiinnu tamanut pingaarutilik, taamaattumik immikkut ittumik aaqqissuusisoqassappat pingaartuuvoq eqqaasallugu inuiaqatigiinnut qanoq taava naleqassava?

Atassutip anguniarpaa nunarput tamakkerlugu angallannikkut attaveqaatit pitsaanerusut, isumannaannerusut aamma akilersinnaasut. Taamaattumik apeqqutit annertuut isumaqarpugut oqallisigineqartariaqartut, soorlu assersuutitut suliffeqarfinni kisermaasisussaatitaaneq nalilersorneqarnissaa isumaqarpugut eqqumaffigineqartariaqartoq.

Atassummiit suliffeqarfinni unammilleqatigiinneq ineriartortinneqarnissaa pingaartutut isigaarput, taavalu suliffeqarfiit pisortanit pigineqartut namminersortunngorsarsinnaanerat aamma politikkikkut oqallisigineqartariaqartoq isumaqarluta. Soorlu assersuutitut tigusinnaavarput, nunatsinni mittarfissuit marluk aamma nunap immikkoortuani mittarfik atuutileqqammerput. Atassummiit qiviarusupparput tamatuminnga aamma periarfissat nunat allaneersut timmisartortitseqatigiiffiit nunatsinnut tikissinnaanissaannut periarfissat ammatinneqartariaqartut piareersarfigineqartariaqartullu.

Nunatsinni ilaasunik kiffartuusinissamut isumaqatigiissutit pitsaasumik kinguneqarnissaat isumaqarpugut annertunerulertariaqartoq, soorlu nunatta avannaani aamma tunumi periarfissat silaannakkut angallannermi unammillernangaatsiartut qaangernissaat siullertut uukkatarineqarnissaa Atassummiit kissaatigaarput.

Silaannakkut angallannermi pingaartumik nunatta avannaani aammalu tunumi angallannikkut atugassaritaasut aaqqiivigineqartariaqarput, tamakkualu immikkut ittumik sammineqartariaqarnerat Naalakkersuisut eqqumaffigisariaqarpaat. Sumiiffinni taakkunani silaannakkut angallanneq pingaaruteqarluinnarnera aamma periarfissat ikinnerunerat innuttaasut ulluinnarni inuunerannut sunniuteqartarpoq. Tamannalu pingaarnersiuinermi siullertut uukkatarineqartariaqarput.

Taamaattumik pisariaqartitsinerup annertussusaa angallannikkut attaveqaatit pitsanngorsarnissaat, timmisartuusisarnerit aaqqissuussaannerat pitsaanerulersillugu, timmisartuussinissamut periarfissat annertusarlugit kiisalu akit innuttaasunut akilersinnaassaannut naleqqussarlugit inissinneqarsinnaanerat periarfissaassaaq.

Periarfissat aatsaat ammarsinnaanerat aammalu kisermaassisussaatitaaneq suliffeqarfinni unammilleqatigiinnikkut taarserneqarpat timmisartuussinermi akigititaasut appariartorsinnaanerat imaluuniit immikkut akigititat aaqqinneqarsinnaanerat ingerlatsinermut patajaatsumik inissiisinnaanerat aallaavigineqalissaaq. Tassa Atassutip isumaa tassaniippoq aamma isumaqarpugut nalilersuinitsinni pingaarnerpaajusoq tamanna.

Atassummiit matumani erseqqissarusupparput apeqqut taamaallaat najugaqarnermut tunngasumik immikkut akigititaqalernermik aaqqinneqarsinnaanngitsoq. Aaqqinneqarsinnaavoq aatsaat suliffeqarfiit nunatta avataaneersut nunatsinnut tikillutik kiffartuusilerpata aammalu aqqutit assiginngitsut, Island, Norge, Canada aammalu nunarsuarmut allamut periarfissat ammarpata.

Nunarput nunanut allanut naleqqersuunneqarsinnaanngilaq, taamaattumik pingaaruteqarpoq eqqartussallugu silaannakkut angallannermut imaatigullu angallannermut unammillernartut annertusinnaasarput. Taamaammat periarfissat pitsaanerusumik aallaaveqarnissaat isumaqarpugut pingaaruteqartuusoq.

Allakkat aammalu poortukkat inoqarfinnut allanut ingerlaqqittarnerat eqqarsaatigalugu periarfissat isumaqarpugut politikkikkut oqallisigineqartariaqartut saniatigut, soorlu siornatigut kangerlussuaq

immikkoortitserivittut nunattalu isaariaattut atorallarmat periarfissat pitsaanerupput. Nuummut inissinneqarmat ajorseriarsimanerat aamma oqallisigineqartariaqarpoq, taamaattumik ataqatigiittut oqaloqatigiissuteqarfiginissaat isumaqarpugut Air Greenland aamma Tusass eqqarsaatigalugit.

Nuna tamakkerlugu pilersuisussaatitaaneq pingaaruteqarpoq aamma isorliunerusuni. Taamaattumik nunatta avannaani aammalu tunumi periarfissat assartuusinikkut periarfissat ujartorneqartariaqarput.

Taamaattumik immikkoortoq 411 tapersinngilarput, isumaqaratta unammilleqatigiinnikkut periarfissat ammaanneqartariaqartut kikkulluuniit akikinnerusumik angalasalernissaat anguneqassammat. Mittarfiit nunatsinni pioreersut aamma mittarfissuit marluk, nunap immikkoortuani mittarfiit akikilliinnavianngitsoq Atassummiit isumaqartuarsimavugut. Taamaallaat suliffeqarfiit imaluuniit Air Greenland suliffeqarfinnik allanik unammillerneqalersinnagu akitigut appartitsinavianngimmat. Taamaammat qiviagassarput ataasiuvoq qanoq alloriaqqittariaqarpugut? Ilaasunik kiffartuusinissamut isumaqatigiissut qaffanneqassava imaluuniit periarfissaat annertunerulissappat? Apeqqullu kingulleq suliffeqarfiit nunatta avataaneersut timmisartutitseqatigiiffiit nunatsinnut tikilluaqqussavagut ineriartornermut peqataaqqullugit?

Atassummiit akissut naatsoq unammilleqatigiinneq aallartittaqariaqarpoq aningaasarsiornerput qaffanneqassappat, nunarput nunanut allanut attaveqaateqalersillugu periarfissat annertusarneqartariaqarput.

Atassummiit isumaqarpugut tunumi angallannikkut attaveqaatit pillugit siunnersuut pingaaruteqaruinnartusoq, tassami angallanneq innuttaasut ulluinnarni inuuneranni pisariaqarluinnartuuvoq.

Atassummi isumaqarpugut Tunumi silaannakkut angallannikkut attaveqarneq immikkut eqqumaffigineqartariaqartoq. Tasiilaq, Kulusuk, Nerlerit Inaat aamma Ittoqqortoormiit nunatta ilagivaat, taakkunanilu innuttaasut nunatta sinnerani innuttaasut assigalugit angallannikkut periarfissaqartariaqarput.

Innuttaasut sumi najugaqarnerat apeqqutaatinnagu angallannikkut kiffartuunneqarnissaat qulakkeerneqartariaqarpoq. Tasiilami Ittoqqortoormiinilu najugaqarneq pissutigalugu angalanissamut periarfissat killeqartariaqanngillat. Angallanneq tassaannaanngilaq timmisartukkut angalaneq, aammali ilaqutariit ataatsimoorsinnaanerannut, napparsimmavimmut angalanissamut, ilinniarnissamut, sulinermut inuussutissarsiornermullu pingaaruteqarluinnarluni.

Pingaartumik Tunumi innuttaasut angallannikkut unammilligassaat ilisimaneqartariaqarput. Silap pissusaa, isorliuneruneq aamma timmisartuussinissamut periarfissat killeqarnerat pissutigalugit innuttaasut amerlasuut angalanissartik pilersaarusiorluarsinnaasanngilaat. Taamaattumik Tasiilaq, Kulusuk, Nerlerit Inaat aamma Ittoqqortoormiit ukioq kaajallallugu aalajangersimasumik silaannakkut kiffartuunneqarnissaat pisariaqarpoq.

Atassummi isumaqarpugut kiffartuussinissamut isumaqatigiissutit nutarterneqartillugit angallannikkut pisariaqartitat piviusut aallaavigineqartariaqartut. Timmisartuussinerit aalajangersimasut, isumannaatsut tatiginartullu qulakkeerneqartariaqarput, aamma Tunumi inoqarfiit akornanni angallannikkut attaveqarneq pitsanngorsarneqartariaqarpoq. Innuttaasut Tasiilamit Kulusummut, Nerlerit Inaannut imaluunniit Ittoqqortoormiinut angalanissamut pisariaqartitsigaangata periarfissat pitsaanerusariaqarput.

Aamma Islandimut silaannakkut attaveqarneq immikkut pingaaruteqarpoq. Island Tunumut pingaarutilimmik attaveqarfiuvoq, innuttaasunut, inuussutissarsiortunut, ilinniartunut aamma napparsimasunut iluaqutaasinnaasoq. Taamaattumik Islandimut timmisartuussinerit ingerlaannarnissaat qulakkeerneqartariaqarpoq, periarfissallu pitsaanerulersinneqarnissaat Naalakkersuisut sulissutigisariaqarpaat. Islandimut attaveqarneq taamaallaat takornariaqarnermut tunnganngilaq, aammali Tunumi innuttaasut pisariaqartitaannut tunngavoq.

Atassummi isumaqarpugut Naalakkersuisut isumaqatigiissutit atuuttut iluanni periarfissat tamaasa piaartumik atorluartariaqaraat. Isumaqatigiissutit nutarterneqarnissaasa tungaanut utaqqiinnartoqassanngilaq. Ilaasunik, allakkanik nassiussanillu angallassineq maanna pitsanngorsarneqarsinnaappat, tamanna piaartumik ingerlanneqartariaqarpoq. Innuttaasut allakkat nassiussallu utaqqineranni ajornartorsiuteqartariaqanngillat, ilaasullu angalanissamut pisariaqartitsisut angallannikkut periarfissaqartariaqarput.

Nunarput angisoorujussuuvoq, najugaqarfiillu siammasillutik inissisimallutik. Taamaattumik angallannikkut aaqqissuussineq nunatta pissusaanut naleqqussarneqartariaqarpoq. Nunatta immikkoortui tamarmik pingaaruteqarput, pingaartumik isorliunerusut angallannikkut tunulliunneqassanngillat.

Atassummi isumaqarpugut Tunumi innuttaasut nunatta sinneranut ataqatigiinnerat nukittorsarneqartariaqartoq. Tasiilaq, Kulusuk, Nerlerit Inaat aamma Ittoqqortoormiit nunatta ilagivaat, taakkunanilu innuttaasut aamma nunatta ineriartorneranut peqataasinnaanissaat qulakkeerneqartariaqarpoq.

Taama oqaaseqarluta siunnersuuteqartut siunnersuutaa isumaqatigaarput. Taamatulli Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat immikoortoq 411-imut isumaqataavugut aamma Siunnersuuteqartup immikkoortut marluk qaqitai Sanaartornermut ataatsimiititaliamut ingerlateqqillugit inassutigaarput.